

Notitie

Referentienummer
335434

Datum
16 juli 2014

Kenmerk
SK

Betreft
Factsheet beoogd beheer Buitenpolder Heerewaarden

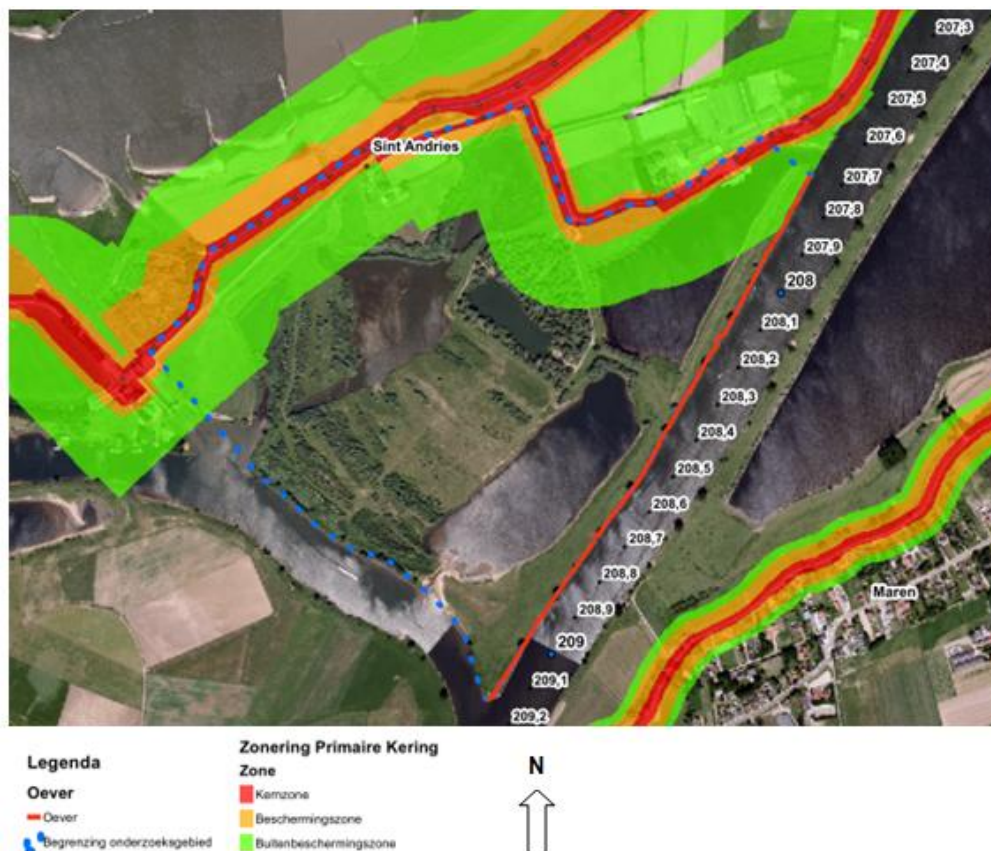
1 Inleiding

Deze factsheet dient als bijlage bij het 'Beheervoorstel oevers en uiterwaarden KRW3' en geeft een aanzet tot het beheer en onderhoud van het oevertraject Buitenpolder Heerewaarden. De factsheet kan daarmee niet gezien worden als een volledig beheeroverzicht, maar is een aanvulling op hetgeen in het beheervoorstel is beschreven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het beheervoorstel tijdens de realisatiefase verder uitgewerkt zal worden in een beheer-, onderhouds- en monitoringsplan.

2 Ligging gebied (abiotische uitgangssituatie)

Het oevertraject Buitenpolder Heerewaarden is gelegen in de Gelderse gemeente Maasdriel op de rechteroever (rkm 207,7 – 209,2). De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 207,7 - 208,9. In figuur 1 is de ligging van deze oever weergegeven.

De Buitenpolder Heerewaarden ligt midden in het gebied van Fort Sint Andries, op de locatie waar vroeger de Waal bij hoogwater in de Maas over liep. De laatste open verbinding tussen Maas en Waal werd circa 150 jaar geleden afgesloten. Desondanks zijn er nog wel kwelstromen tussen Maas en Waal. Deze kwel komt in de plassen in het gebied aan de oppervlakte. De plassen in de Buitenpolder Heerewaarden zijn ontstaan door zand,- en kleiwinning in de jaren '80. De dwarsdam is in de jaren '90 aangelegd en uiteindelijk doorgebroken. De ligging van het traject is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Ligging projectgebied Buitenpolder Heerewaarden. De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 207,7 - 208,9. De gele, groene en rode zones geven de beschermingszone van de waterkering weer.

3 Ontwerp op hoofdlijnen

De oeverbestorting wordt binnen het oevertraject gedeeltelijk verwijderd tussen 207,7 en 208,9 tot 0,5m onder peil. Hierdoor kan de Maasoever weer (met mate) vrij eroderen. De bemeste Maasoever die hier aanwezig was, zal geleidelijk verdwijnen en plaats maken voor een natuurlijke / natuurvriendelijke oever.

Om de rivierdynamiek in het gebied te herstellen worden daarnaast de twee bestaande plassen aangetakt middels een duiker in de scheidende landrug. Het huidige maaiveld van de landrug blijft behouden en is toegankelijk voor vee, wandelaars en beheervoertuigen.

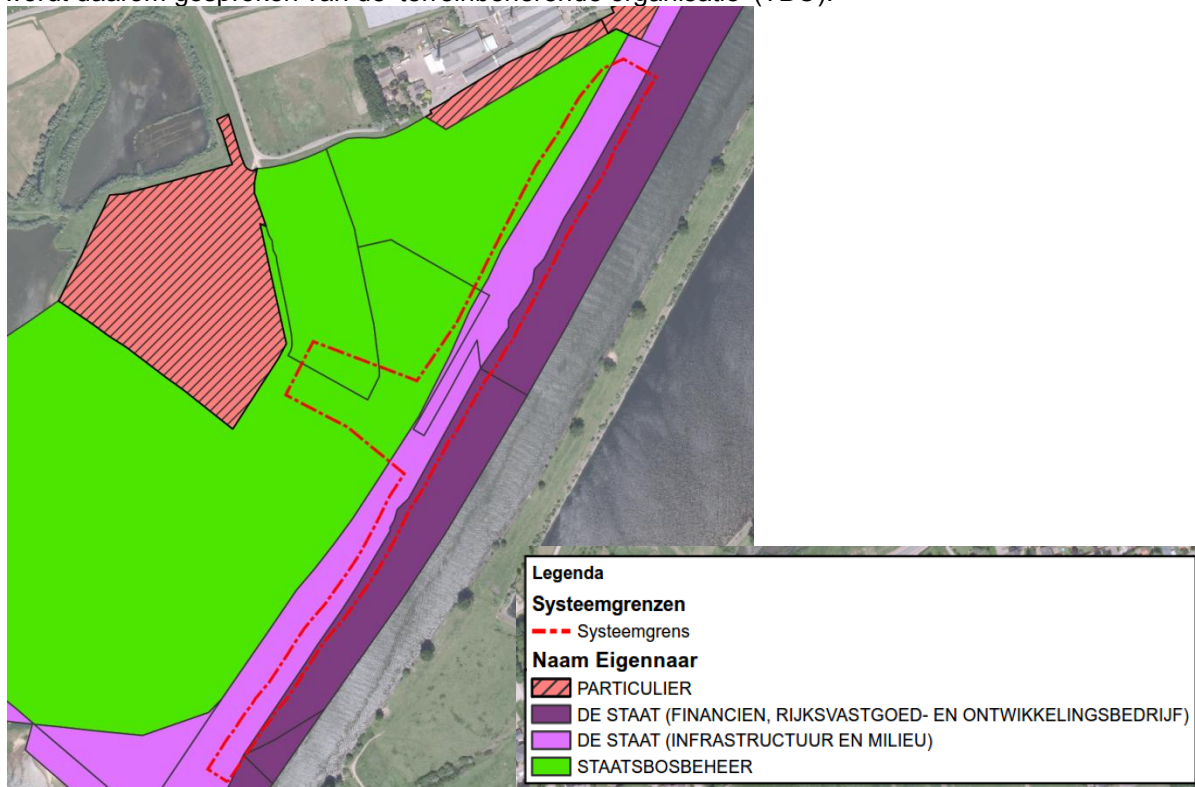
De aanliggende oeverdam tussen de plassen en rivier wordt verlaagd tussen 207,7 en 208,05 om de diversiteit aan ecologische waarden te vergroten. Het verlaagde deel sluit met een te graven talud aan op het bestaand maaiveld. In de nieuwe situatie loopt het maaiveld op van laag naar hoog van de kop van de scheidingsdam naar de landzijde. Op deze manier wordt voorkomen dat vee geïsoleerd raakt.

Door het toepassen van overgangszones (geleidelijk laten oplopen) in de stortsteen, worden harde overgangen die hinder kunnen opleveren voor de scheepvaart voorkomen. Door het ingraven van stortsteen dwars op de oever, 'falling aprons', wordt voorkomen dat erosie achter de te behouden stortsteen plaats vindt (achterloopsheid). Voor meer details, zie het projectplan Waterwet.

4 Betrokken partijen en verantwoordelijkheden

4.1 Betrokken partijen

Bijna de gehele oever is in eigendom van de Staat (zie figuur 2). Het overige deel van het plan-gebied (er is een grens van 75m aangehouden) is van Staatsbosbeheer. Mogelijk zal Staatsbos-beheer het beheer gaan voeren, maar hier worden nog nader afspraken over gemaakt. Voorlopig wordt daarom gesproken van de 'terreinbeherende organisatie' (TBO).

Figuur 2: Eigendomskaart van het oevertraject Buitenpolder Heerewaarden

5 Beheer en onderhoud

Tabel 1 geeft een overzicht van het voorgestelde te voeren beheer per object. De nummers corresponderen met de beheerkaart in paragraaf 7 van deze factsheet.

Tabel 1: Te voeren beheer per beheerobject

Nr.	Object	Te voeren beheer	Verantwoordelijke partij
n.v.t.	Overgangsbeheer (overal)	Nader af te stemmen tussen aannemer en de toekomstig beheerder	TBO / aannemer
1	Uiterwaard, zachte oever	Natuurdoeltype N12.02 Kruiden en fauna-rijk grasland: Begeleide jaarrondbegrazing, of soortgelijk beheer	TBO
		Veiligheidsklasse Gras en akker: Maaien en verkleinen dichte gesloten ruigtevegetatie (10%) voor winterseizoen en opslag houtige gewassen (10%) verwijderen, of soortgelijk. Maximaal is een vegetatie van 95% grasland en 5% struweel vergunbaar.	TBO
		Verwijderen drijfvuil/zwerfvuil resp. jaarlijks na hoogwaterseizoen en indien nodig	TBO, RWS
		Verwijderen rivierhout (incl. beheer omgevallen (baken)bomen) na hoogwaterseizoen en indien nodig. Als bakenbomen omvallen dienen ze verankerd te worden, voor zover rivierkundig toelaatbaar	TBO, RWS
		Na hoogwaterseizoen indien nodig herprofielen steile taluds (als drinkplaats en om verdrinking vee tegen te gaan); plaatsen van afrasteringen en drinkbakken ook mogelijk, ter beoordeling van de beheerder	TBO
		Bij vrijkomen van puin door erosie en daardoor verstoring van het landschap, afvoeren van puin	RWS (PC Nat)
		Maatregelen bij overschrijding signaeringslijn en vrijkomende ingegraven oeververdediging	RWS (PC Nat)
	Zandstrandjes in het zomerbed	Geen maatregelen, tenzij opslag ontstaat, dan is de keuze aan de beheerder hoe hiermee om te gaan (bv. het verlagen van de oever, zodat het begraasd kan worden)	TBO
2	Vaarweg	Wegbaggeren oeversediment uit vaarwegprofiel. Incidenteel en aansluiten bij ge-	RWS district, via GOVA

3	Landrug en duiker	pland baggeren. Twee keer per jaar inspectie en zo nodig onderhoud.	RWS (PC Nat)
4	Voorzieningen vee (rasters, klaphekken)	Klein onderhoud / verplaatsen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	TBO
		Groot onderhoud / Vervangen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	RWS (PC Nat)
5	Recreatieve voorzieningen	Incidenteel schoonmaken of repareren (na melding of inspectie)	Eigenaar

---

6 Monitoring, inspectie en handhaving

De monitoring, inspectie en handhaving is beschreven in het beheervoorstel. Specifiek voor de oever Buitenpolder Heerewaarden gelden nog de volgende aanvullende maatregelen:

- Jaarlijks extra monitoringsronde op sedimentatie van de vaarweg en waar nodig baggeronderhoud (RWS), tevens jaarlijks extra monitoring op dwarsstroming bij het Kanaal St. Andries.
- Monitoren dat de mogelijkheid tot struinen en vissen in het gebied in stand blijft.

7 Beheerkaart

De vegetatiekaart voor het beheer is bij deze factsheet opgenomen. Op de vegetatiekaart zijn de beheerzones en –elementen die in tabel 1 zijn opgenomen, met cijfers weergegeven.

Source: Esri, DigitalGlobe, GeoEye, i-cubed, Earthstar Geographics, CNES/Airbus DS, USDA, USGS, AEX, Getmapping, Aerogrid, IGN, IGP, swisstopo, and the GIS User Community

Legenda

○ Hectometrering Maas

— Plangrens

● Beheerobjecten

vegetatie

75% riet / 25% strooisel

75% rietgras / 25% water

Akker

Bebouwd/verhard terrein

Bebouwing

Diepe bedding

Doornstruweel

Droge ruigte

Hardhoutooibos

Natuurlijk gras/hooiland

Pioniervegetatie

Plas/haven/slikkige oever

Productiebos zachthout

Productiegrasland

Steenbekleding

Strang

Zachthoutooibos

Zachthoutstruweel

0 50 100 200 300 400 Meter

Beheerkaart Buitenpolder Heerewaarden Natuurvriendelijke oevers Maas (KRW3)

Opdrachtgever: RWS
Projectnummer: 335443

Status: concept
Datum: 25-04-2014
Schaal: 1:5.000
Formaat: A3
Tekeningnummer: 000
Get: SK - Gec:

Grontmij Nederland
Locaties: Eindhoven

Zernikestraat 17, 5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265, 5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
info@grontmij.nl
www.grontmij.nl